

Ваша дитина іде до школи

Поради та рекомендації батькам майбутніх першокласників

Критерії готовності дитини до школи

Готовність до школи:

- фізична
- етична
- психологічна
- розумова

Фізична ГОТОВНІСТЬ

- Згідно Закону України “Про загальну середню освіту” в перші класи навчальних закладів приймаються діти шостого або сьомого року життя на підставі висновку медичної комісії (при районних медичних закладах) про фізичну готовність дитини до навчання
- Обов'язковою умовою для прийому в школу дітей шостого року життя є досягнення ними до 1 вересня віку не менше п'яти років і восьми місяців

Етична готовність

- Уміння будувати відносини з вчителем
- Уміння спілкуватися з однолітками
- Ввічливість, стриманість, слухняність
- Відношення до себе (відсутність заниженої самооцінки)
- Не можна порівнювати досягнення своєї дитини з досягненнями інших дітей. Не можна примушувати дитину працювати на «оцінку». Треба частіше хвалити своїх дітей, навіть за щонайменші успіхи

Психологічна готовність

- Тверде бажання вчитися, отримувати знання; розуміння важливості і необхідності учіння; вияв вираженої зацікавленості до отримання нових знань
- Уміння слухати вчителя і виконувати його завдання (не завжди цікаві)
- Уміння спілкуватися з однолітками і дорослими (дитина легко вступає в контакт, неагресивна, уміє знаходити вихід з проблемних ситуацій, визнає авторитет дорослих)
- Певний рівень розвитку мислення, пам'яті, уваги

Психологічний розвиток

- Розвиток дрібних м'язів руки (рука розвинена добре, дитина упевнено володіє олівцем, ножицями)
- Просторова організація, координація рухів (уміння правильно визначати вище - нижче, вперед - назад, зліва - справа)
- Координація в системі очі-рука (дитина може правильно перенести в зошит простий графічний образ-узор, фігуру - зоровосприйнятий на відстані (наприклад, з книги))

- Розвиток логічного мислення (здатність знаходити схожість і відмінності предметів при порівнянні, вміння правильно об'єднувати предмети в групи по загальних істотних ознаках)
- Розвиток довільної уваги (здатність утримувати увагу при роботі протягом 15-20 хвилин)
- Розвиток довільної пам'яті (здібність до опосередкованого запам'ятовування: пов'язування матеріалу, що запам'ятовується, з конкретним символом (слово-малюнок, або слово-ситуація))

Розумова ГОТОВНІСТЬ

- Найбільш важливі показники — це розвиток мислення і мови
- Дуже корисно вчити дитину будувати нескладні міркування, висновки, використовуючи слова: «тому, що»; «якщо, то»; «тому»
- Навчайте дітей ставити питання. Це дуже корисно. Мислення завжди починається з питання. Не можна змусити думку працювати, якщо просто сказати «подумай»
- Мова є основою, на якій будується учбовий процес. Особливо важливе володіння монологічним мовленням. Для дитини - це переказ. Після читання поставте дитині декілька питань за змістом, попросіть переказати
- Особливу увагу зверніть на орієнтування в просторі. Чи правильно ваша дитина розуміє і вживає в мові поняття: вище, нижче, на, над, під, знизу, зверху, між, перед, за, попереду від, позаду, від, ближче, далі, ліво, право, лівіше, правіше, щонайближче до, від тощо

Важливий не обсяг, а якість знань ДИТИНИ

- Важливо навчити не читати, а розвивати мову. Не навчати писати, а створювати умови для розвитку дрібної моторики руки
- Для повноцінного розвитку дошкільнят необхідно спілкуватися з однолітками, дорослими, грати в розвиваючі ігри, слухати читання книг, малювати, ліпити, фантазувати
- Чим більше дитина буде причетна до підготовки до школи, обговорення майбутнього, чим більше вона знатиме про школу, про нове життя, тим легше їй буде адаптуватися до шкільного навчання
- Вже зараз намагайтеся (дуже поступово) режим дня вашого малюка співвідносити з режимом дня школяра
- Щоб дитина уміла слухати вчителя, звертайте увагу на те, як вона розуміє ваші словесні інструкції і вимоги, які повинні бути чіткими, доброзичливими, небагатослівними, спокійними
- **Не лякайте дитину майбутніми труднощами у школі**
- Перед школою і під час навчання перевірте зір і слух дитини

Підготовка до читання

- 6-7 літній малюк не повинен знати **всі друковані букви алфавіту**, але багато дітей можуть злитно читати склади, а деякі - і цілі тексти
- Не дивлячись на таку різну підготовку, **всі діти втомлюються від процесу читання дуже швидко**

Чергуйте це заняття з відпочинком. Хай дитина "погримасує" перед дзеркалом, вимовляючи чітко і голосно звуки, окремо і повільно. Це розвиває апарат артикуляції

Підготовка до письма

- Ручку дитина повинна брати правильно і розігрітими пальцями. Розфарбовування замінить **обведенням по трафарету і штрихуванням**. Лінія повинна бути направлена зверху вниз, справа наліво, а якщо вона крива, то проти годинникової стрілки. Відстань між лініями 0,5 см - це основний принцип нашого письмового алфавіту

Запам'ятайте, діти також втомлюються від цих занять, як і від читання

Підготовка до граматики

- Дитина може легко виділити в слові заданий звук, назвати в слові всі звуки по порядку. **Не плутайте букву із звуком!** (Звук ми чуємо, букву пишемо.) Вона уміє відповідати на питання "хто?", "що?" і сама їх задавати. 6-7 літня **дитина здатна розбити слово на окремі граматичні одиниці.** Заохочуйте її уміння спостерігати, порівнювати, виправляти, уточнювати свою мову.
Спілкуйтеся з дітьми!

Підготовка до математики

- Успішність в цьому предметі залежить від освоєння і вміння **рухатися в тривимірному просторі**. Тому допоможіть дитині вільно володіти такими поняттями: "вгору-вниз", "вправо-вліво", "прямо", "по колу", "навскіс", "більше-менше", "старше-молодше", "горизонтально-вертикально" і так далі, **об'єднувати предмети в групи за однією ознакою, порівнювати, володіти рахунком в межах 10**

Запам'ятайте

- При підготовці до школи ви повинні залишатися для вашої дитини **люблячими і розуміючими батьками** і не брати на себе роль вчителя! **Дитина охоче робить тільки те, що у неї виходить, тому вона не може бути ледачою**
- Намагайтеся досягнення дитини не порівнювати ні зі своїми, ні з досягненнями старшого братів, сестер, ні з однокласниками (не озвучуйте це при дитині, навіть якщо вони на її користь)
- Ваша любов і терпіння служитимуть гарантом упевненого просування вашого малюка в навчанні

**Відповіді
на питання, які часто
ставляться батьками**

Про що питають дитину при прийомі в 1 клас ?

- На співбесіді (в спеціалізованих навчальних закладах, ліцеях, гімназіях), організованій з метою знайомства з майбутнім першокласником, у дитини перевіряють рівень загального розвитку, її функціональну готовність до систематичного навчання та здатність до вивчення навчальних предметів відповідно до спеціалізації закладу
- Виконання спеціальних діагностичних завдань, розроблених педагогічною комісією школи, затверджених директором навчального закладу, та погоджених з районними управліннями освіти, передбачає виявлення здібностей і нахилів дитини, рівня її інтелекту та наявності творчого потенціалу

При прийомі в перший клас дитина повинна

- Знати своє ім'я і прізвище, адресу, імена членів сім'ї
- Знати пори року, назви місяців, днів тижня, уміти розрізняти кольори
- Уміти бачити групи предметів
- Уміти збільшувати або зменшувати групу предметів на задану кількість (вирішення завдань з групами предметів)
- Уміти порівнювати групи предметів - більше, менше, або однаково
- Уміти об'єднувати предмети в групи: меблі, транспорт, одяг, взуття, рослини, тварини тощо

- Уміти знаходити в групі предметів зайвий (з групи «Одяг» прибрати квітку)
- Уміти висловлювати свою думку, побудувавши речення
- Мати елементарні уявлення про оточуючий світ: професії, предмети живої і неживої природи, правила поведінки в суспільних місцях
- Мати просторові уявлення: право-ліво, вгору-вниз, під, над, з-за, з-під чого-небудь
- Уміти спілкуватися з іншими дітьми
- Слухати старших і виконувати їх розпорядження

Чи обов'язково дитина повинна уміти читати і писати йдучи до 1 класу?

Не обов'язково

- Уміння складати зі складів слова ще не є умінням читати. Багато дітей важко оволодівають цією складною розумовою операцією - не треба їх підштовхувати! Навичка читання і письма повинна формуватися за спеціальними методиками (складаються уявлення про мову, звуки і букви)
- Основними уміннями при читанні є розуміння прочитаного тексту, аналіз описаної ситуації, відповіді на питання після читання

Чи обов'язкова шкільна форма в 1 класі?

Так.

- Форма дисциплінує дітей, є атрибутом, що відрізняє дошкільника від учня. А саме про це, як правило, і мріють в першу чергу під час вступу до школи всі діти - **вони тепер першокласники!**

Де і які підручники потрібно купити для першокласника?

- Підручники видаються школярам безкоштовно з бібліотечних фондів
- Педагог може рекомендувати батькам додатково придбати дидактичний матеріал для навчання. Це питання обговорюється на загально-шкільних батьківських зборах

Чи існують особливості в режимі навчального дня першокласників?

- Безумовно, у першокласників повинен бути особливий режим дня. Уроки тривають 35 хвилин, протягом кожного уроку проводяться 2 фізкультхвилинки. Впродовж вересня-жовтня четверті уроки проводяться у формі уроків-екскурсій, уроків-імпровізацій, уроків-ігор, уроків-театралізацій тощо. Навчальні предмети, що вимагають значного розумового напруження – мови, математика – ставляться в розкладі другими, третіми уроками. Предмети природничо-математичного й гуманітарного циклів, протягом дня, чергуються з уроками фізичної культури, основ здоров'я, музичного та образотворчого мистецтва, трудового навчання. Середа або четвер планується в розкладі як розвантажувальний день.

Як харчуються першокласники в школі?

- У школі організовано безкоштовне одноразове харчування для всіх учнів початкової школи
- Учням пільгової категорії надається безкоштовний обід

Що необхідно придбати учневі для 1 класу?

- Обкладинки для книг
- Обкладинки для зошитів
- Зошити в клітинку
- Зошити в косу лінійку
- Віяло букв, віяло цифр, набір геометричних фігур
- Рахункові палички
- Лінійку
- Ручки (синю, зелену, червону)
- Прості олівці
- Закладки для книг

- Кольоровий папір
- Кольоровий картон
- Білий папір
- Ножиці з тупими кінцями
- Альбом для малювання, пензлики (натуральні)
- Клей
- Пластилін, дощечку
- Кольорові олівці
- Спортивну форму і спортивне взуття на гумовій підшві

Примітка: весь одяг першокласника можна підписати або помітити умовним значком

Чи можна носити в школу мобільний телефон?

- У школі заборонено користування мобільним телефоном на уроці
- Не рекомендується носити в школу мобільний телефон першокласникам — велика спокуса дзвонити мамі по щонайменшому приводу або пограти на уроці в електронну гру
- Крім того, дорогий телефон може викликати непотрібний інтерес однокласників

Чи можна давати дитині в школу гроші?

- Якщо ви вважаєте, що вашій дитині недостатньо шкільного харчування, то дайте їй з собою яблуко або бутерброд. Першокласники можуть витратити отримані від вас грошові кошти зовсім не на їжу. Витрата грошей дітьми цього віку повинна знаходитися під контролем батьків

Чи є в 1 класі домашні завдання?

- Домашні завдання учням 1 класу не задаються. Проте, якщо ви хочете допомогти дитині сформувати якісні навички письма, читання, рахування, то не відмовляйтеся від тренувальних вправ вдома — “навчитися плавати у ванні” ще нікому не вдавалося

Чому вчителі не ставлять оцінки в 1 класі, адже батьки хотіли б знати про успішність своєї дитини?

- Навчальні досягнення учнів першого класу оцінюються вербально. Під впливом різноманітних чинників шкільного життя позитивні уявлення про себе, сформовані у дитини в дошкільному віці, у першому класі піддаються серйозним випробуванням. Навчання пов'язане не лише з успіхами, а й з помилками, невдачами, тому оцінка здатна викликати в учня цілу гаму переживань. Педагогічне вербальне оцінювання створює сприятливий емоційний фон для подолання труднощів.

Що роблять діти на перервах?

- Відпочивають. Причому відпочинок повинен бути активним, адже після уроку, який припускає перебування учня в одноманітній робочій позі, дитині необхідна розрядка
- На перервах допускаються рухливі і настільні ігри (діти грають стоячи). Головне, щоб під час гри школярі дотримувалися правил безпеки і випадково не травмували один одного, наслідуючи агресивним діям героїв сучасних фільмів

Як бути, якщо дитина лівша

- У жодному випадку не слід йти проти природи і переучувати дитину. Це може спричинити серйозні порушення її здоров'я. Крім того, зараз випускаються спеціальні приладдя для ліворуких дітей: ручки і олівці зігнутої форми. Наслідки перенавчання ліворуких дітей найчастіше носять психоневрологічний характер: порушення сну, підвищена збудливість, дратівливість

Як правильно організувати вдома робоче місце учня?

- Купіть першокласникові письмовий стіл. Тоді дитина зможе систематизувати і розкласти в ящики столу учбове приладдя і навчиться підтримувати порядок на робочому місці
- Краще, якщо освітлення буде зліва. Штори потрібно відсунути убік - основне світло повинне потрапляти через верхню третину вікна
- Можна купити першокласникові парту і стілець з висотою, що регулюється, а для шкільного приладдя книжкові полиці
- Купуючи меблі, обов'язково враховуйте зріст дитини. При рості 1 м - 1 м 15 см висота кришки столу над підлогою повинна бути 46 см, а висота сидіння стільця - 26 см. При рості від 1 м 15 см до 1 м 30 см висота столу повинна бути 52 см, а стільця – 30 см. Важливо, щоб ноги учня стояли на підлозі, спина торкалася спинки стільця, а між кришкою парти і грудьми дитини могла пройти його долоня

Чи можна носити в школу іграшки?

- Так, можна!
- Ігрова діяльність має бути домінуючою під час навчання дитини у першому класі
- Улюблена іграшка часто втілює друга, з нею можна пограти на перерві разом з однокласниками
- Краще, якщо іграшка не громіздка і без гострих кутів

Чи потрібно карати дитину за відсутність успіхів в навчанні?

- Цього робити не рекомендується, адже першокласник ще нічому не навчився
- Покарати можна за неслухняність. Проте пам'ятайте, що не можна карати працею або позбавленням прогулянки
- Недбало виконане завдання треба проаналізувати, але не пізно увечері
- Спробуйте вселити в дитину упевненість в своїх силах, підбадьорте її
- Хваліть першокласника навіть за найменші успіхи, і тоді вам не доведеться думати про покарання

З шести або з семи років потрібно віддавати дитину в 1 клас?

- Однозначно відповісти на це питання не можна, оскільки необхідно враховувати ряд чинників, що визначають підготовленість дитини до навчання. Саме від того, наскільки дитина розвинена фізично, психічно, розумово, а також, який стан здоров'я дитини, і залежить, з якого віку їй необхідно почати навчання в школі. Має значення весь комплекс чинників, що визначають рівень розвитку дитини, при якому вимоги систематичного навчання не будуть надмірними і не приведуть до порушення її здоров'я
- Нагадаємо, що у дітей, не підготовлених до систематичного навчання, важче і довше проходить період адаптації (пристосування) до школи, у них набагато частіше виявляються різні труднощі у навчанні, серед них значно більше неуспішних, і не тільки в першому класі

Висновки

- Навчально-виховна діяльність в школі не може мати успіх без тісного контакту з батьками
- Саме батьки повинні стати кращими помічниками школи, зацікавленими союзниками, доброзичливими учасниками єдиного педагогічного процесу
- У школі повинні **бути відсутніми** дві поведінкові "моделі" батьків: **"учень", що "провинився", і "обвинувач"**
- Повинна **бути присутньою** третя "модель": **батьки з адекватною поведінкою, що припускає взаємопорозуміння батьків і вчителя на благо дитині.**
- Батьки потрібні нам, вчителям!

Дякуємо за увагу!